

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 6/2018-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, Na Priekope 174/13, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cpr 1/2014, za účasti Okresného súdu Žilina takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cpr 1/2014 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov) na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. Kristíny Mitrovej Polkovej, Na Priekope 174/13, Žilina, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2017 doručená s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, Na Priekope 174/13, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cpr 1/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa žalobou z 23. januára 2014 v napadnutom konaní domáhala doplatenia funkčného platu sudcu z dôvodu nesprávneho výpočtu základného platu sudcu s úrokmi z omeškania. Z dôvodu zaplatenia požadovanej istiny žalovaným 9. júla 2014 s'ťažovateľka vzala žalobný návrh v tejto časti späť a konanie o ňom bolo zastavené uznesením okresného

súdu sp. zn. 2 Cpr 1/2014 zo 7. júla 2015. Predmetom napadnutého konania zostalo rozhodovanie o príslušenstve uplatneného nároku vo forme úrokov z omeškania.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Ku dňu podania tejto sťažnosti súd prvej inštancie nenariadil pojednávanie, vo veci nerozhodol a to i napriek tomu, že od podania žaloby uplynuli už takmer 3 roky a 9 mesiacov...

1. Predmet konania pred súdom prvej inštancie je finančný nárok sťažovateľky z obdobného ako pracovno-právneho vzťahu. Sťažovateľka uplatňovala v žalobe doplatenie funkčného platu s príslušenstvom, pričom po doplatení funkčného platu po podaní žaloby predmetom konania zostalo len príslušenstvo uplatneného nároku. Vec nie je zo skutkového a právneho hľadiska vôbec zložitá, keď všeobecné súdy skutkovo i právne v rovnakých veciach rozhodujú spravidla na jednom pojednávaní.

2. Správanie sťažovateľky žiadnym spôsobom nevytvorilo situáciu, ktorá by odôvodňovala a ospravedlňovala dĺžku konania.

3. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zbytočné prietahy v konaní sú následkom najmä nečinnosti súdu, nesústreďenou a neefektívnou činnosťou súdu a nesprávnou činnosťou súdu.

V tejto súvislosti poukazuje sťažovateľka na absolútnu nečinnosť súdu prvej inštancie, ktorá trvá od 23. 01. 2014, pretože okrem vydania procesných rozhodnutí, v merite veci vôbec nekoná...

S poukazom na aktuálnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá vyplýva z rozhodnutí Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike a Komanický proti Slovenskej republike ale i Grešáková proti Slovenskej republike sťažnosť na prietahy adresovaná predsedovi súdu nie je účinným prostriedkom nápravy.

Sťažovateľka zároveň poukazuje na celkovú dĺžku konania, keď žalobu vo veci podala 23. 01. 2014, teda stav jej právnej neistota trvá takmer 3 roky a 9 mesiacov a za tejto situácie podanie sťažnosti na prietahy orgánu štátnej správy súdov nemôže byť účinným prostriedkom na odstránenie stavu, výsledkom ktorého je porušenie jej práva na konanie bez zbytočných prietahov a práva na rozhodnutie v primeranej lehote.“

Sťažovateľka sa domáha aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € s týmto odôvodnením:

„V súlade s ust. § 50 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení noviel sťažovateľka primerané finančné zadost'učinenie odôvodňuje pretrvávajúcim pocitom neistoty, pocitmi márnosti a nespravodlivosti, ktoré vyplývajú z nečinnosti odporcu. Nemožno opomenúť, že v merite veci súd prvej inštalcie nekoná od 23. 01. 2014 a celková dĺžka konania predstavuje už takmer 3 roky a 9 mesiacov.

Sťažovateľka je toho názoru, že navrhovaná suma primeraného finančného zadost'učinenia je primeraná na zmiernenie nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla zbytočnými priet'ahmi konajúceho súdu.“

Na základe uvedenej sťažnostnej argumentácie sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálehom vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a priznal jej finančné zadost'učinenie vo výške 3 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby k nej zaujal stanovisko. Vo vyjadrení predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprS 588/2017 z 28. novembra 2017 sa uvádza:

„... Procesný postup a frekvencia procesných úkonov súdu bola do značnej miery ovplyvnená pomerom sťažovateľky k sudcom Okresného súdu Žilina, keďže sťažovateľka je bývalou zamestnankyňou Okresného súdu Žilina, pre ktorú skutočnosť sa viacerí sudcovia Okresného súdu Žilina cítili zaujatí na prejednanie a rozhodovanie predmetnej právnej veci.

Dňa 22. 09. 2014 bola predmetná právna vec predložená na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcu nadriadenému Krajskému súdu v Žiline. Z dôvodu, že žalovaný Krajský súd v Žiline dňa 09. 07. 2014 zaplatil žalobkyni doplatok mzdy za rok 2011, žalobca v súlade s vtedy platným a účinným ustanovením § 95 ods. 1 OSP vzal žalobný návrh v časti o zaplataenie žalovanej istiny späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť. Vzhľadom na aktuálny výkon funkcie sudcu sťažovateľky na Krajskom súde v Žiline a z dôvodu,

že viacerí sudcovia Krajského súdu v Žiline sa obdobnou žalobou domáhali uloženia povinnosti zaplatiť doplatok zníženého platu za rok 2011 s príslušenstvom, predseda Krajského súdu v Žiline opatrením zo dňa 14. 01. 2015 určil na miesto vylúčených sudcov Krajského súdu v Žiline nové zloženie senátu v danej veci pre rozhodovanie o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Žilina.

Krajský súd v Žiline bez rozhodnutia nadriadeného súdu ako predčasne predloženú vec vrátil Okresnému súdu Žilina na doplnenie námietky zaujatosti vychádzajúc z aktuálneho prístupu Najvyššieho súdu SR k otázkam vylúčenia sudcov z prejednávania a rozhodovania určitej veci s oznámením, že predseda Okresného súdu Žilina predložil súdenú vec v zmysle § 16 OSP na rozhodnutie o pridelení veci, pričom z takéhoto predloženia ani inej písomnosti predsedu súdu nie je zrejmé, ako posúdil jednotlivými sudcami uvádzané skutočnosti, to znamená, či má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti toho ktorého sudcu alebo naopak, či sa s konkrétnymi tvrdenými dôvodmi vylúčenia stotožňuje a ich akceptuje.

Následne predseda Okresného súdu Žilina dňa 30. 03. 2015 opätovne predložil predmetnú právnu vec podľa § 15 OSP na rozhodnutie predpojatosti sudcov Okresného súdu Žilina nadriadenému Krajskému súdu v Žiline, ktorý rozhodol uznesením sp. zn. 10 NcC/15/2015-39 zo dňa 13. 04. 2015 o vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina z prejednávania a rozhodovania veci menovite podľa výroku rozhodnutia.

Opatrením predsedu Okresného súdu Žilina bola predmetná vec pridelená náhodným výberom sudcovi tunajšieho súdu spomedzi nevyklúčených sudcov [REDACTED] a [REDACTED]. Náhodným výberom bola predmetná právna vec pridelená do senátu sudcovi Okresného súdu Žilina [REDACTED] dňa 23. 01. 2014.

Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 2 Cpr/1/2014-45 zo dňa 07. 07. 2015 súd konanie v časti žalovanej istiny zastavil a pripustil zmenu žalobného návrhu v súlade s dispozitívnym úkonom žalobcu zo dňa 18. 08. 2015.

Predmetom konania v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby v časti žalovanej istiny zostali iba úroky z omeškania. Následne súd doručoval dňa 10. 07. 2015 žalovaným žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k veci. Od vyjadrenia sa procesných strán k podanej žalobe z obsahu spisového materiálu nevyplývajú ďalšie procesné úkony súdu. To znamená, že od 10. 07. 2015 sa predmetné konanie vyznačuje nečinnosťou súdu.“

Ústavný súd overil pravdivosť informácií okresného súdu o doterajšom priebehu napadnutého konania ich porovnaním s predloženým spisovým materiálom a keďže okresným súdom predložený prehľad procesných úkonov obsahu spisu zodpovedal, pre potreby ďalšieho konania z neho vychádzal.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 6/2018 zo 17. januára 2018 ju prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprS 588/2017 z 23. marca 2018 oznámil, že netrvá na ústnom prejednaní sťažnosti sťažovateľky a svoje predchádzajúce vyjadrenie doplnil v podstatnom takto:

„... priebeh konania v právnej veci pod sp. zn. 2 Cpr/1/2014 bol do značnej miery ovplyvnený rozhodovaním nadriadeného súdu o námietke zaujatosti viacerých sudcov Okresného súdu Žilina. Do senátu [redacted] bol spis po rozhodnutí nadriadeného odvolacieho súdu pridelený na prejednanie a rozhodnutie dňa 18. 06. 2015 (v pôvodnom stanovisku nesprávne uvedený dátum 23. 01. 2014). V uvedenom smere opravujem nesprávny časový údaj vo vyjadrení zo dňa 28. 11. 2017. Ďalší priebeh konania bol poznačený nevhodnou organizáciou práce zákonného sudcu.

Súčasne uvádzam, že z dôvodu opakovaného hrubého porušenia povinnosti sudcu [redacted], ktorý ako zákonný sudca predmetnú vec prejednával, zistených vo viacerých disciplinárnych konaniach a z dôvodu pochybení, zistených predsedom súdu prieskumom senátu sudcu, bol voči sudcovi [redacted] podaný návrh na disciplinárne konanie pre hrubé porušenie povinností sudcu s návrhom na odvolanie z funkcie sudcu. Následne sa sudca listom zo dňa 03. 11. 2017 vzdal svojej funkcie a jeho funkcia sudcu dňa 30. 11. 2017 zanikla. K zmene zákonného sudcu v predmetnej právnej veci došlo v súvislosti so zánikom funkcie sudcu dodatkom č. 12 k Rozvrhu práce na rok 2017 účinným od 15. 12. 2017.

Aktuálne zákonná sudkyňa [REDAKOVANÉ] rozhodla uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 2 Cpr/1/2014-112 zo dňa 12. 03. 2018 o navrhovanej zmene žaloby a dňa 14. 03. 2018 nariadila termín pojednávania na deň 23. 04. 2018.

Súčasne konštatujem, že v predmetnej právnej veci som nezistila prieťahy spôsobené sťažovateľkou, prípadne objektívne prekážky v postupe súdu podľa ustanovenia § 161 a nasl. Civilného sporového poriadku.

Pokiaľ Ústavný súd Slovenskej republiky vzhľadom na postup v súčasnej veci neodôvodnené prieťahy, navrhujem, aby súd aj s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetom konania ostali len úroky z omeškania, obmedzil rozhodnutie Ústavného súdu na konštatovanie prieťahov bez priznania finančného zadostučinenia. V tejto súvislosti navrhujem zohľadnenie povahy uplatneného nároku, jeho výšky a možnej ujmy, kedy neistota spôsobená sťažovateľke postupom súdu by nemala suplovať nároky uplatnené v predmetnom konaní.“

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenie predsedu okresného súdu sp. zn. 1 SprS 588/2017 z 23. marca 2018 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 16. apríla 2018 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a k veci v podstatnom uviedla:

„... konanie súdu prvej inštancie sa vyznačuje tak nečinnosťou ako i neefektívnou činnosťou, o čom svedčí skutočnosť, že v súvislosti s konaním o vylúčení sudcov okresného súdu bol spis ako neúplný predložený nadriadenému súdu, ktorý spis vrátil súdu prvej inštancie na doplnenie relevantných údajov.

Skutočnosť, že sťažovateľka vykonáva funkciu sudcu ju nemôže diskriminovať v rozsahu jej práv, medzi ktoré patrí právo na konanie pred súdom bez zbytočných prieťahov, oproti iným účastníkom civilného procesu.

Strana konania nenesie zodpovednosť za nečinnosť konkrétneho sudcu, prípadne za organizáciu práce na súde, ktorý by mal vo veci konať.“

Sťažovateľka si týmto podaním uplatnila aj právo na úhradu trov konania v rozsahu troch úkonov právnej služby.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ako aj z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priesťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosti sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o peňažnom plnení a s ním spojenom úroku z omeškania tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov a ani konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu neodôvodňujú záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Zároveň ústavný súd konštatuje, že po zastavení konania o späť vzatej časti žaloby je od 7. júla 2015 predmetom konania len rozhodovanie o príslušenstve uplatneného nároku (úrokoch z omeškania), čo nepochybne znižuje právnu neistotu sťažovateľky vo vzťahu k výsledku konania a má vplyv na rozhodovanie ústavného súdu o výške primeraného finančného zadosťučinenia.

2. Správanie sťažovateľa ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým

aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľka neprispela významnejšou mierou k priet'ahom v predmetnom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z priebehu súdneho konania vyplýva, že okresný súd po zastavení konania v časti uplatňovanej istiny, o ostávajúcej časti úrokov z omeškania, bol nečinný po dobu dvoch rokov (od 18. augusta 2015 do podania sťažnosti ústavnému súdu, pozn.), a to z dôvodu nevhodnej organizácie práce zákonného sudcu, ktorému funkcia sudcu medzičasom zanikla.

Ústavný súd teda aj s prihliadnutím k neprimeranej celkovej dĺžke konania a zistenému neefektívnemu postupu okresného súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Na tomto základe rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľka sa tiež domáhala, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov. Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd

podľa zistenia ústavného súdu vo veci samej už rozhodol rozsudkom z 23. apríla 2018 a v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už spis nebol v dispozičnej sfére okresného súdu, ústavný súd tejto časti sťažovateľkou navrhnutého petitu nevyhoviel (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä celkovú dĺžku napadnutého konania a význam zvyšného predmetu konania, vo vzťahu ku ktorému je sťažovateľka v právnej neistote, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 500 € zohľadňovať zásady spravodlivosti a bude primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu).

V.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním.

Úhradu trov konania priznal ústavný súd sťažovateľke v uplatnenom rozsahu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenia k veci) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2017 je 147,33 € a v roku 2018 predstavuje sumu 153,50 €. Za dva úkony v roku 2017 a jeden v roku 2018 tak prináleží suma 448,16 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za tri úkony v sume 26,89 €, čo spolu predstavuje sumu 475,05 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018